

er haardt, det er brutalt, det vil gøre bitterlig ondt; men naturligvis er det en Vej, dog en Vej, som man ikke bør betræde, hvis man ikke mener, det er tvingende nødvendigt og umuligt ad andre Veje at naa henimod Maalet.

Der er den anden Vej, Importreguleringsvejen, saaledes som den gennemgaaende hyldes af Socialdemokratiet. Jeg tror ikke, at Skattevejen, som den ærede Landstingsmand Hr. Bramsnæs har angivet, er adopteret partimæssigt af Socialdemokraterne; jeg ved det ikke, har i hvert Fald ikke hørt det. Men derimod er Importreguleringsstanken og den dermed i Forbindelse staaende Rationeringstanke og Prisreguleringsstanke knæsat af Socialdemokraterne; det er jo den Vej, som dette ærede Parti anviser.

Om denne vil jeg sige, at det forekommer mig, at den har ganske overordentlige Betæneligheder imod sig selv i en saa spændt og uhyggelig Situation som den, vi valutamæssigt befinder os i. Jeg behøver ikke at rekapitulere — det ærede Medlem var jo inde derpaa — den overordentlig hemmende og generende Virkning, det vilde have paa Næringslivet at komme under en saadan Kontrol. Det ærede Medlem var ogsaa inde paa — jeg kan der henvise til hans Bemærkninger — de store Vanskeligheder, som Systemets Praktisering vilde skabe, baade indadtil og udadtil. Naar jeg tænker paa de handelspolitiske Vanskeligheder, vi havde med Skotøjsreguleringen, for ikke at tale om de rent administrative, gyser jeg unægtelig for Tanken om at udvide dette System til at omfatte en overvejende Del af vore Importartikler eller dog en meget betydelig Del deraf.

Men dernæst kan jeg anføre nogle særlige Betragtninger med Hensyn til den Jævnførelse, man er tilbøjelig til at komme ind paa mellem Forholdene i Krigstiden og Forholdene nu. Man mener, at hvad der kunde praktiseres i Krigstiden, kan man ogsaa praktisere nu. Men der er saa afgørende Forskeligheder med Hensyn til Forholdene den Gang og nu, at det er nødvendigt at pege paa dem. Der er bl. a. den uhyre afgørende Forskel, at Krigstidens Psykologi var afgjort indstillet paa den Slags Ting, og hvorfor var den indstillet derpaa? Fordi det var en Ordning, der blev praktiseret overalt — jeg siger ikke, at det var nødvendigt at praktisere den i den Udstrækning, den blev praktiseret, men det blev i hvert Fald i alle Lande anset for en Nødvendighed, og

naar den danske Borger drog over til Malmø eller kom til Kristiania eller Tyskland eller Frankrig, eller hvor han kom hen, mødte han overalt Rationeringssystemet. Det var altsaa et fælles Skibbrud, om jeg saa maa sige, for alle Folk, fremkaldt af de særlige Forhold under Krigen. Og det, som vilde være Importregulerings og Rationeringens værste Akilleshæl under blot nogenlunde normale Forhold, nemlig det handelspolitiske Forhold til Udlandet og Smuglerfaren, eksisterede aldeles ikke den Gang. Den Gang kæmpede man mellem de forskellige Lande i Verden om at faa den størst mulige Indførsel, den størst mulige Varemængde. Nu kæmper man for lige det modsatte, nu kæmper man for at holde Varerne ude, saa vidt som det er muligt, for sin Handelsbalances Skyld, for sin Industris, overhovedet sine produktive Virksomheders Skyld.

Den Gang kunde der ikke tænkes at opstaa udenrigspolitiske Vanskeligheder deraf, og desuden var det Kvantum, vi overhovedet kunde faa, bestemt af højere Magter end os. Men navnlig var der ikke nogen Smuglerifare, for det var ikke forbundet med nogen Fordel i de allerfleste Tilfælde at smugle saadanne Varer ind, og det var meget vanskeligt at gøre det, fordi de var saa efterspurgt alle Vegne og alle Vegne saa højt drevet op i Pris som Følge af Knapheden paa Varer og hele den nødvendige Restriktion, som fulgte af Krigstiden. Men Forholdet vilde blive et andet, hvis vi vilde gøre Danmark til et Foregangsland i saa Henseende, og det vilde vi ganske sikkert blive ved at indføre dette System, thi hvor utallige end de Lægemidler er, man i alle Europas Lande har anvendt overfor Valutavanskeligheden, har man, mig bekendt, dog ikke nogetsteds drevet det til en almindelig Importindskrænkning eller Rationering som en varigere Foranstaltning. Man har nok forsøgt Systemet enkelte Steder som Importindskrænkning — jeg tror endda ikke som Rationering, men man har jo saa godt som overalt opgivet det. Men derved, at Danmark kom til at staa som praktisk talt det eneste Land, som havde en saadan Indskrænkning, vilde vi blive et selvsøgt Offer for Smugleriet, ligesom Forbudslandene er det. En af Grundene til, at man i flere Forbudslande har ment det nødvendigt at trække Følehornene til sig i denne Sag, er, at Smugleriet steg over alle Grænser. Det vilde det ganske sikkert ogsaa gøre her. Der vilde være en kolossal Præmie derpaa.